

*** แอวเหนือ *** (((เมื่อหน้าดอกไม้บาน)))

นำเสนอเมื่อ : 1 ธ.ค. 2552

แดงสดใสรับลมหนาว กุหลาบพันปี ดอยอินทนนท์

ฤดูกาลแห่งความหนาวเย็นได้หวนมาเยือนอีกครั้ง ฤดูหนาวนอกจากเราจะได้สัมผัสกับอากาศเย็นสบายแล้ว ในฤดูกาลนี้ เหลาดอกไม้อีกหลายสายพันธุ์ต่างทยอยกันผลิบาน อวดสีสันแห่งพฤกษาให้เราโดยลโฉมกันมากมาย ตามสถานที่ต่างๆ โดยเฉพาะทางภาคเหนือของบ้านเรา ที่มีแหล่งชมดอกไม้ที่อยู่หลายแห่ง ครึ่งนี้จึงขอพามาเติมเต็มชีวิตด้วยสีสันแห่งดอกไม้ ซึ่งมีทั้งดอกไม้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและแหล่งปลูกดอกไม้เมืองหนาวที่เพาะปลูกดอกไม้งามเหล่านี้

สองอารมณ์ ชมกุหลาบพันปี

สถานที่แรกที่จะพาไปเที่ยวชมความงามของดอกไม้กัน คือ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ณ ยอดดอยอินทนนท์ ในอุทยานแห่งชาติอินทนนท์ ซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย ที่มีอากาศหนาวเย็นปกคลุมตลอดปี ที่แห่งนี้ "กุหลาบพันปี" ใฝ่งามแห่งหิมาลัย ปรากฏโฉมทอลมหนาวอยู่ในช่วงเดือน ธ.ค.-ม.ค. ของทุกปี

กุหลาบพันปีที่พบบนดอยอินทนนท์นั้น คือ Rhododendron Arborea เป็นชนิดเดียวกับบนหิมาลัย สามารถพบเจอได้ที่บริเวณอังกา กิวแม่ปาน และผาแง่ม ซึ่งมีทั้งพันธุ์ดอกสีขาวที่ชื่อท้องถิ่นเรียกกันว่า "คำขาว" และดอกสีแดงเข้มหรือ "คำแดง" นับเป็นพืชหายากที่มีดอกงดงามมาก ชนิดหนึ่งของประเทศไทยและจะพบอยู่เฉพาะในเขตอากาศหนาวเย็นบนพื้นที่ ชุ่มชื้น สันเขาหรือหน้าผาระดับความสูงประมาณ 1,600 - 2,500 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล

กุหลาบพันปีได้รับยกย่องว่าเป็นราชินีแห่งเทือกเขาหิมาลัย หลายคนเข้าใจผิดว่า กุหลาบพันปีบนดอยอินทนนท์คือกุหลาบโบราณ ความจริงแล้ว เหตุที่เรียกกันว่า กุหลาบพันปี ก็เพราะว่าไมชนิดนี้ยามออกดอกจะมีสีส้มสวยงามเหมือนดอกกุหลาบ นอกจากนี้ลำต้นที่จริงกอ มีมอสไลเคนขึ้นปกคลุมจึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ดูเก่าแก่โบราณดังกุหลาบพันปี ที่ส่วคดียุบบนเส้นทางธรรมชาติทางสายนี้ อาจจะไดพบเห็นกวางผา สัตว์สงวนหายากที่ใกล้สูญพันธุ์ตามริมหน้าผาบริเวณนี้ด้วย

กุหลาบพันปีหนึ่งเดียวบนยอดดอยอินทนนท์ เป็นกุหลาบพันปีที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติขณะนี้มีความเสี่ยงสูญพันธุ์สูงมากเนื่องจากอุณหภูมิสูงขึ้น เนื่องจากระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็น 2 เท่า

อีกหนึ่งอารมณ์ในการชมกุหลาบพันปี ขอพามาที่ ดอยช้างมูบ จ.เชียงใหม่ ชมรดเหนือขึ้นไปจากโครงการพัฒนาดอยตุงราว 20 นาที จะเข้าสู่บริเวณดอยช้างมูบ ซึ่งเป็นที่ตั้งของ "สวนรุกขชาติแม่ฟ้าหลวง" ที่เดิมมีหน้าปาดดอยช้างมูบเป็นป่าเสื่อมโทรมจากการทำไร่เลื่อนลอยและการปลูกฝิ่น ไม้ใหญ่ถูกตัดโค่นจนเป็นเขาหัวโล้น เมื่อครั้งที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเสด็จมาพบแต่หญ้าปกคลุม จึงมีพระประสงค์ที่จะฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ดังเดิม ในปี พ.ศ. 2535 มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงได้สนองพระราชดำริสร้างสวนรุกขชาติพื้นที่ 250 ไร่บนดอยช้างมูบ เพื่อรวบรวมพันธุ์ไม้ที่เคยพบบนดอยช้างมูบ และเทือกดอยตุงขึ้นเพื่ออนุรักษ์พันธุ์ไม้พื้นถิ่นเอาไว้ พร้อมกับปลูกสนสามใบเป็นไม้เบิกนำ สรรวมเงา

ภายในจัดเป็นเส้นทางลัดเลาะไปไร่ร่มเงาของไม้ใหญ่ที่เป็นพันธุ์ไม้พื้นเมือง และพันธุ์ไม้ป่าหายากจำนวนมาก ทั้งกล้วยไม้ดิน พญาเสือโคร่ง สนภูเขา กุหลาบพันปี ที่เป็นไม้เด่น หลากสี หลากสายพันธุ์จากนานาประเทศ ในเอเชีย ยุโรป อเมริกาเหนือ และออสเตรเลีย ก็ได้นำมาปลูกจนผลิดอกงดงามกันที่นี่

นอกจากนี้เส้นทางในสวนรุกขชาติยังเดินตามไหล่เขาไปจนถึงระเบียงชมวิวมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกลไปจนถึงชายแดนพม่าและลาว ไม้ไกลออกไปมีลำธารเล็ก ๆ มีน้ำไหลเย็นตลอดปีบนเนินดินดานหนาทึบเขาสวนรุกขชาติมีสถูปขนาดเล็กสูงประมาณ 3 ม. สร้างไว้บนก้อนหินใหญ่ที่มีลักษณะเหมือนช้างมูบ จึงเรียกว่า สถูปช้างมูบ เป็นสถูปโบราณไม่ทราบประวัติที่แน่นอน แต่น่าจะมียุกว่า 100 ปี ไว้ให้ได้สักการะอีกด้วย

ทุ่งดอกบัวตอง ดอยแม่อุคอ เหลืองอร่ามทั่วขุนเขา (ภาพ:ททท.)

'ดอกบัวตอง' เหลืองสะพรั่งสามแดนดอย

ดอกบัวตอง หรือในบางครั้งเพราะความคล้ายคลึงดอกทานตะวัน จึงถูกเรียกขานว่า ทานตะวันป่า หรือทานตะวันดอก ดอกบัวตองยังแพร่พันธุ์ได้อย่างรวดเร็วและมีอายุยืนยาว สามารถสูงได้ถึง 5 เมตร ชอบขึ้นในพื้นที่ที่มีอากาศเย็น จะออกดอกสวยงามที่สุดบนยอดดอยที่สูงกว่า 800 เมตรขึ้นไป โดยจะออกดอกในช่วงระหว่างเดือน พ.ย. ถึงต้นเดือนธ.ค. เท่านั้น เป็นดอกไม้ชนิดหนึ่งที่ถูกใจชาวอวดโฉมบานโถลมหนาวก่อนใคร

สถานที่ชมดอกบัวตองทางภาคเหนือที่แรก ที่คุ้นเคยกันดี คือ ดอกบัวตองดอยแม่อุคอ อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน ซึ่งดอกบัวตองบนดอยแม่อุคอจะบานเหลืองอร่ามเต็มท้องทุ่งในพื้นที่เกือบ 1,000 ไร่ บนความสูงราวๆ 1,600 เมตร จากระดับน้ำทะเล ดุจคลื่นเขาสีเหลืองสดกว้างสุดปลายสายตา

อีกแห่งคือที่ ดอยแม่เหาะ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอนเช่นกัน แม่ดอกบัวตองที่ดอยแม่เหาะจะไม่กว้างไกลสุดลูกหูลูกตาเท่าที่ดอยแม่อุคอ แต่สามารถเดินทางไปได้ง่ายกว่า เพราะอยู่ริมทางซึ่งเป็นเส้นทางหลักที่รถจะวิ่งไปแม่ฮ่องสอนอยู่แล้ว ดอกบัวตองที่นี่บานเวลาใกล้เคียงกันกับที่ดอยแม่อุคอ คือประมาณเดือน พ.ย. ถึง ธ.ค.

แดนดอยสุดท้ายที่ดอกบัวตองเพาะกายอยู่คือที่ ดอยหัวแม่คำ ต.แม่สองใน อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย ดอกบัวตองที่ดอยหัวแม่คำจะบานไล่เลี่ยกับที่ดอยแม่อุคอ จ.แม่ฮ่องสอนเช่นกัน ดอกบัวตองนี้มีมากมายขึ้นสลับกันระหว่างบ้านชาวเขา ที่เป็นบานเรือนหลังเล็ก ๆ แซมอยู่ระหว่างดอกบัวตองสีเขียว แลดูกลมกลืนสวยงามจนได้รับยกย่องให้เป็น 1 ใน Unseen Thailand

สวนแม่ฟ้าหลวง แดนดอกไม้งาม

แดนดอกไม้งาม สวนแม่ฟ้าหลวง ดอยตุง

ยังอยู่ที่ดินแดนเหนือสุดในสยามที่ จ.เชียงราย, มีสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกดอกไม้เมืองหนาวนานาพันธุ์ คือ สวนแม่ฟ้าหลวง สวนดอกไม้เมืองหนาวในหุบเขาบนดอยตุง ตั้งอยู่ตามหน้าพระตำหนักดอยตุง สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2535 ตามพระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ต้องการให้คนไทยที่ไม่มีโอกาสไปต่างประเทศ ได้เห็นไม้ดอกไม้เมืองหนาวที่สวนแห่งนี้

เดิมมีพื้นที่ 12 ไร่ มีการปลูกดอกไม้หมุนเวียนสลับให้ออกดอกไม้ซ้ำกันตลอดสามฤดู ล้อมรอบประติมากรรมชื่อ "ความต่อเนื่อง" เป็นรูปเตี้ยยืนต่อตัวที่กลางสวน นอกจากนี้ ยังจัดแต่งสวนหินซึ่งประดับด้วยหินภูเขากลมเกลี้ยงขนาดใหญ่ สวนน้ำอุโมงค์ด้วยไม้หน้าพันธุ์ต่างๆ บัว และสวนปาล์มที่รวบรวมปาล์มไว้มากมายในพื้นที่ 13 ไร่ สวนแม่ฟ้าหลวงจึงมีพื้นที่ทั้งสิ้น 25 ไร่ ภายในประดับประดาด้วยไม้ดอกไม้ประดับนานาพรรณ มีดอกไม้เมืองหนาว อาทิ ดอกชัลเวีย พิทูเนีย บีโกเนีย กุหลาบ ไม้มงคลต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีไม้ยืนต้นและซุ่มไม้เลื้อยอีกมากกว่า 70 ชนิด

ซากุระเมืองไทยบานที่บ้านขุนช่างเคี่ยน

ขุนเขาแปรสี ด้วยซากุระเมืองไทย

หากพูดถึงดอก“ซากุระเมืองไทย” ผู้ที่ชมชอบบุปผาจะรู้จักกันดีว่านี่คือ ดอก“นางพญาเสือโคร่ง” ไม้สกุล ท้อ บ๊วย พลับ เชอร์รี่ ซากุระ ที่พอลถึงช่วงเดือนธ.ค.-ก.พ. ดอกซากุระเมืองไทย จะพร้อมใจกันบานสะพรั่งเต็มต้น ไปตลอดสองข้างทางขึ้นดอย

สำหรับ ดอกนางพญาเสือโคร่งจะออกดอกเป็นกระจุกตามปลายกิ่ง มีทั้งสีชมพู แดงและขาวซึ่งหายากที่สุด เมื่อดอกได้รับการผสมจะติดผลรูปไข่ ผลสุกเป็นสีแดงแบบลูกเชอร์รี่ โดยทั่วไปพบที่ความสูง 1,000 - 2,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล ส่วนฉายาว่า "ซากุระเมืองไทย" เนื่องจากขึ้นในที่สูง และชอบอากาศหนาว มีดอกคล้ายกับดอกซากุระ ยามผลิดอกพร้อมกันจะงดงามชมมา

จุดชมซากุระเมืองไทยแห่งนี้มีอยู่มากมายหลายแห่ง อาทิ ดอยยาววี จ.เชียงราย ที่ถือเป็นแหล่งซากุระที่มากที่สุดในเมืองไทย เพราะมีปลูกรวมถึง 400,000 ต้น นอกจากนี้ยังมีดอกซากุระสีขาวรวมอยู่ด้วย

สถานที่อื่นก็มีหลายแห่งที่มีซากุระเมืองไทยบานให้รับชมทั้งที่ ดอยแม่สลอง จ.เชียงราย หรือแถบทางจ.เชียงใหม่ ก็มีหลายแห่งทั้ง ขุนช่างเคี่ยน ขุนแม่ยะ ขุนวาง ดอยอ่างขาง ดอยอินทนนท์ แม่จอนหลวง ซึ่งความงามของดอกซากุระแต่ละแห่งต่างก็ช่วยยอมนิสิตนักท่องเที่ยวยามค่ำคืนไม่หยอกทีเดียว

ทิวลิปสวยๆมีไฮ้ลท์ที่ ดอยผาหม่น และ ดอยผาแดง

ทิวลิป ดอยผาหม่น & ดอยผาแดง

ทิวลิป เป็นดอกไม้เมืองหนาวที่มีถิ่นกำเนิดในทวีปยุโรป เป็นดอกไม้สัญลักษณ์ของฮอลแลนด์ มีอยู่หลายสี ดอกทิวลิปจะปลูกไต่ดอยโซดุนหภูมิที่เหมาะสม คือไม่เกิน 25 องศาเซลเซียส ด้วยอากาศเย็นสบายของทางภาคเหนือบ้านเราจึงมีการทำพันธ์ดอกทิวลิปเข้ามาเพาะขยายและศึกษา ที่แรกที่จะมาไปชมคือ “ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงดอยผาหม่น” บ้านร่มโพธิ์ไทย ต. ตำบล อ.เทิง จ.เชียงราย

ทิวลิป ที่ซุชอบานสะพรั่งบนดอยผาหม่นมีนับหมื่นต้น เริ่มปลูกขึ้นตั้งแต่ปี 2537 กว่า 9 สายพันธุ์ คือ Strong Gold ดอกสีเหลือง Parade ดอกสีแดง Apel Doorn ดอกสีส้ม Negrita ดอกสีม่วง Don Quichotte สีชมพู Blenda สีชมพูโคนขาว Ile de France สีแดง Gander สีม่วงแดง และ Inzell ดอกสีขาว

ตามธรรมชาติแล้วทิวลิปจะเจริญเติบโตในอุณหภูมิเฉลี่ย 18-20 องศาเซลเซียส ใช้ระยะเวลาในการปลูกราว 40 วัน ดอกจึงจะบานและจะสามารถอยู่ได้นาน 7 ถึง 15 วันในสภาพภูมิอากาศบนดอย หากนำลงมาข้างล่างจะอยู่ได้เพียง 1 สัปดาห์เท่านั้น กลับสุดท้ายของฤดูกาลบนดอยผาหม่น จะเป็นของดอกสีม่วง จากพันธุ์ Negrita

ดอกทิวลิปที่นี้ศูนย์แห่งนี้จะบานในฤดูหนาว ช่วงเดือนธ.ค. - ม.ค. ทั้งยังมีแปลงไม้ดอกเมืองหนาวหลากสี เช่น ดอกลิลลี่ ดอกฟ็อกซ์ ซัลเวียแดง บลูซัลเวีย อาซาเลีย ไฮเดรนเยีย ลิลลี่ เบญจมาศ แปลงผักปลอดสารพิษ

อีกหนึ่งสถานที่ชมทิวลิปอยู่ที่ดอยผาแดง ต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่ เส้นทางขึ้นดอยอ่างขาง เป็นทิวลิปจากประเทศเนเธอร์แลนด์และจีน รวม 4 สายพันธุ์ 4 สี ได้แก่ สีแดง ม่วง เหลือง และขาวแดง ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังดอยอ่างขางหรือไฮเซนทางเชียงใหม่-ฝาง ไป จ.เชียงราย สามารถแวะเข้าชมสัมผัสได้อย่างสะดวกสบาย

ถนนดอกไม้ ทองกวาวบานตระการตา จ.พะเยา

เมื่อถึงเดือนกุมภาพันธ์จาก อ.ดอกคำใต้ไป อ.จุน จ.พะเยา คือเส้นทางซึ่งสวยที่สุดจนแทบไม่น่าเชื่อว่า จะมีเส้นทางเช่นนี้จริงๆในเมืองไทย ช่วงซึ่งดีที่สุดบนถนนสายนี้ก็จะเห็นดอกทองกวาวบานมีระยะทางราว 20กม. นับจากกิโลเมตรที่ 5 เป็นต้นไป

โดยในฤดูนี้สองข้างทางจะกลับกลายเป็นถนนสายธรรมดาดๆ เป็นถนนสายดอกไม้บานที่มีสีส้มตระการตา อย่างไม่น่าเชื่อ นั่นคือ ดอกทองกวาว (Butea monosperma) สีแดงซึ่งมองเห็นเด่นชัดไปไกลสุดสายตา สวยจนได้รับการบรรจุให้อยู่ในโครงการ 12เดือน 7 ดาว 9 ตะวัน ของ ททท.

ช่วงเวลาที่ดีที่สุด ช่วงเวลาเช้าและเย็นฤดูกาลที่ดีที่สุด เดือนกุมภาพันธ์ จุดชมวิวดูที่ดูที่สุด ประมาณกม.ที่ 5 จาก อ.ดอกคำใต้ไป อ.จุน จ.พะเยา เส้นทางนี้ยังสามารถเดินทางต่อไป ขึ้นภูชี้ฟ้าได้ โดยที่ฤดูเดียวกันนั้นบนภูชี้ฟ้า ก็มีดอกเสี้ยวกำลังบานรอคุณอยู่ด้วยเช่นกัน

ดอกฝิ่นปลูกเพื่อการท่องเที่ยว ณ บ้านมั่งคั่งดอยปุย

ดู 'ดอกฝิ่น' บนดอยปุย จ.เชียงใหม่

แถมท้ายสถานที่ดูดอกไม้ไม้ดัดอีกหนึ่งที่หนึ่ง คือ ที่ ดอยปุย จ.เชียงใหม่ บริเวณชุมชนมั่งคั่งดอยปุย ห่างจากพระตำหนักภูพิงคราชนิศน 3 กม.

มีจุดเด่นที่รวบรวมไว้ ณ จุดนี้คือ มีน้ำตกธรรมชาติขนาดเล็ก ที่ยังคงธรรมชาติไว้เช่นเดิม แปลงปลูกไม้ดอกนาหุาชนิด บานมั่งคั่งตัวอย่าง ซึ่งภายในบานจะมีการจัดแสดงสิ่งแปลกประหลาดที่เก็บรวบรวมได้ และที่ไฮไลต์ในศูนย์ท่องเที่ยวแห่งนี้คือ แปลงสวนจิตรการปลูกฝิ่น ที่ได้ขออนุญาตปลูกถูกต้อง มีดอกฝิ่นออกดอกให้ชม ใหนักท่องเที่ยวได้ถ่ายภาพเป็นที่ระลึก กล่าวได้ว่า หากใครจะดูการปลูกฝิ่น ดูดอกฝิ่น ในประเทศไทยมีอยู่ที่นี่ทีเดียว

เพราะเขาดูต้องการทิ้งไว้เตือนใจว่าเดิมทีนี่เคยมีการปลูกฝิ่น ที่นิยมปลูกกันเช่นอดีต ก็ได้เลิกนำไป จึงหันมาปลูกพืชอื่นที่มีรายได้ดีกว่า เช่น การปลูกไม้ผล ไม้ดอกเมืองหนาว เป็นการทดแทน

ชาวโพลนหัวป่า นามว่าดอกเสี้ยว

เหนือขึ้นไปจากดอยผาหม่นอีกไม่กี่กิโลในเส้นทางเดียวกันบนยอดดอย "ภูชี้ฟ้า" จ.เชียงราย ช่วงเดือนม.ค. - ก.พ. นอกจากจุดชมพระอาทิตย์ขึ้นและวิวทะเลหมอกอันเลื่องชื่อแล้ว บนภูชี้ฟ้ายังเป็นช่วงที่ดอกเสี้ยวบานชาวโพลนเป็นเวียงหัวป่ารอบเชิงเขาอีกด้วย

"ดอกเสี้ยว"หรือ"ซุงโคป่า"นิยมขึ้นตามภูเขาเทือกภูเขาดอยผาหม่น สวยสะพรั่งบนยอดดอยเป็นสัญลักษณ์แห่งความสวยงามอีกหนึ่งเสน่ห์ของภูชี้ฟ้ามีทั้งสีขาวและสีชมพูอ่อน ในช่วงเดือน ก.พ.ระหว่างวันที่ 13-15 ของทุกปี จะมีการจัดงานเทศกาลดอกเสี้ยวบาน แต่ก่อนและหลังจากนั้นประมาณ 1 สัปดาห์นักท่องเที่ยวก็สามารถขึ้นไปเยี่ยมชมได้ เพราะเป็นช่วงที่ดอกเสี้ยวผลิบานทั่วขุนเขา

หนาวนี้คิดได้หรือยังว่าจะจะเดินทางขึ้นเหนือลนุปผางามแห่งไหนดี.

<http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9520000145623>

http://flash-mini.com/music/แฉ่วเมืองเหนือ__2mllrjBlls.htm

เพลงแฉ่วเหนือ